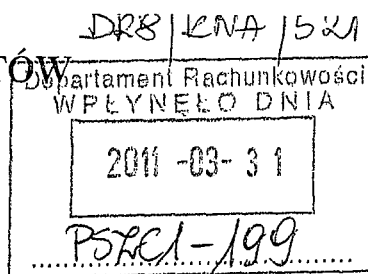

KRAJOWA IZBA BIEGŁYCH REWIDENTÓW

KRAJOWY SĄD DYSCYPLINARNY

00-175 Warszawa, Al. Jana Pawła II 80
tel./fax 0-22 637 30 81-84, e-mail: biuro@kibr.org.pl

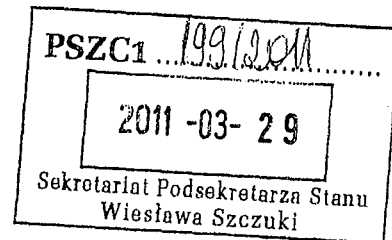
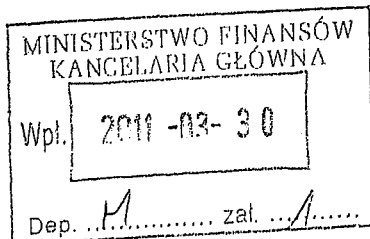

KibR
KRAJOWA IZBA BIEGŁYCH REWIDENTÓW

P. L. Anaszkiewicz
4.04.2011

NSS - 471/2011

Warszawa, dnia 25 marca 2011 r.

Pan

Wiesław Szczuka

Przewodniczący

Komisji Nadzoru Audytowego

ul. Świętokrzyska 12

00-916 Warszawa

DR / Biuro kadr

V-Byt II pod

21.03.2011

JG

30.03.11

DR8 Bg

31.03.2011

Szanowny Panie Przewodniczący,

zgodnie z przepisem art. 24 ust. 7 ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz. U. Nr 77, poz. 649 oraz z 2010 r. Nr 182, poz. 1228) przekazuję w załączeniu sprawozdanie z działalności Krajowego Sądu Dyscyplinarnego za rok 2010.

Z wyrazami szacunku

PRZEWODNICZĄCY
KRAJOWEGO SĄDU DYSCYPLINARNEGO

Łukasz Król

Sprawozdanie z działalności Krajowego Sądu Dyscyplinarnego za rok 2010

Niniejsze sprawozdanie sporządzone zostało w oparciu o dyspozycję art. 24 ust. 7 ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz. U. Nr 77, poz. 649 oraz z 2010 r. Nr 182, poz. 1228).

W roku 2010 Krajowy Sąd Dyscyplinarny (zwany dalej Sądem) wydał 197 orzeczeń.

Przekrój rozstrzygnięć podejmowanych przez Sąd w poszczególnych miesiącach roku 2010 przedstawiał się następująco:

- w styczniu wydanych zostało 8 orzeczeń, z czego 5 w sprawie niedopełnienia obowiązku doskonalenia zawodowego w cyklu 2007-2008, 2 z Krajowej Komisji Nadzoru (zwanej dalej KKN), 1 orzeczenie z kategorii spraw innych;
- w lutym wydanych zostało 18 orzeczeń, z czego 12 w sprawie niedopełnienia obowiązku doskonalenia zawodowego w cyklu 2007-2008, 4 z KKN, 2 z kategorii spraw innych;
- w marcu wydanych zostało 28 orzeczeń w sprawie niedopełnienia obowiązku doskonalenia zawodowego w cyklu 2007-2008;
- w kwietniu wydanych zostało 50 orzeczeń, z czego 43 w sprawie niedopełnienia obowiązku doskonalenia zawodowego w cyklu 2007-2008, 7 z KKN;
- w maju wydanych zostało 17 orzeczeń, z czego 13 w sprawie niedopełnienia obowiązku doskonalenia zawodowego w cyklu 2007-2008, 2 z KKN, 2 z kategorii spraw innych;
- w czerwcu wydane zostały 4 orzeczenia w sprawie niedopełnienia obowiązku doskonalenia zawodowego w cyklu 2007-2008;
- w lipcu wydanych zostało 8 orzeczeń w sprawie niedopełnienia obowiązku doskonalenia zawodowego w cyklu 2007-2008;
- w sierpniu wydanych zostało 20 orzeczeń, z czego 17 w sprawie niedopełnienia obowiązku doskonalenia zawodowego w cyklu 2007-2008, 3 z kategorii spraw innych;

- we wrześniu wydanych zostało 17 orzeczeń, z czego 15 w sprawie niedopełnienia obowiązku doskonalenia zawodowego w cyklu 2007-2008, 2 z kategorii spraw innych;
- w październiku wydanych zostało 12 orzeczeń, z czego 4 w sprawie niedopełnienia obowiązku doskonalenia zawodowego w cyklu 2007-2008, 8 w sprawie niedopełnienia obowiązku doskonalenia zawodowego w roku 2009;
- w listopadzie wydanych zostało 9 orzeczeń w sprawie niedopełnienia obowiązku doskonalenia zawodowego w roku 2009;
- w grudniu wydanych zostało 6 orzeczeń w sprawie niedopełnienia obowiązku doskonalenia zawodowego w roku 2009.

W przypadku przedstawionych powyżej orzeczeń Sądu:

- 93 razy zapadała kara dyscyplinarna upomnienia;
- 50 razy zapadała kara dyscyplinarna nagany;
- raz wymierzona została kara pieniężna w wysokości 1500 zł;
- dwukrotnie zapadła kara dyscyplinarna zakazu wykonywania czynności rewizji finansowej na okres jednego roku;
- raz wymierzona została kara dyscyplinarna wydalenia z samorządu biegłych rewidentów;
- uniewinniano 14 razy;
- umarzano postępowanie 18 razy;
- odraczano rozprawy ośmiokrotnie;
- raz - na wniosek Komisji Nadzoru Audytowego - doszło do sprostowania wyroku.

Dominującą przesłanką w przypadkach umarzania postępowań przez Sąd był znikomy stopień społecznej szkodliwości czynu. Z kolei w wyrokach uniewinniających, Sąd powoływał się przede wszystkim na to, że czyn zarzucany obwinionemu nie został popełniony, albo że czyn zarzucany obwinionemu nie zawiera znamion czynu zabronionego.

W sytuacjach, kiedy w ramach jednej sprawy pojawiało się kilku obwinionych, wymierzana była różna wysokość kary dla każdego obwinionego, a czasem postępowanie kończyło się nawet uniewinnieniem.

Do innych spraw rozpatrywanych przez Sąd zaliczały się zażalenia na postanowienia Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego wnoszone przez uczestników postępowania.

W 2010 roku Sąd rozpatrzył 9 takich zażaleń, przy czym rozstrzygnięcia przedstawiały się następująco:

- sześć razy Sąd utrzymał w mocy postanowienie Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego o zakończeniu postępowania wyjaśniającego i odmowie wszczęcia dochodzenia dyscyplinarnego;
- raz Sąd uchylił postanowienie Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego o zakończeniu postępowania wyjaśniającego i odmowie wszczęcia dochodzenia dyscyplinarnego - przekazując sprawę do ponownego rozpoznania;
- dwukrotnie Sąd odmówił przyjęcia zażalenia wniesionego przez osobę nieuprawnioną.

Poza tym, Przewodniczący Krajowego Sądu Dyscyplinarnego w ramach czynności nadzorczych zarządzeniem odmówił w jednym przypadku uwzględnienia zażalenia wniesionego na postanowienie Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego o zakończeniu postępowania wyjaśniającego i odmowie wszczęcia dochodzenia dyscyplinarnego, jako złożonego przez osoby nieuprawnione.

W roku 2010 Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny skierował do Sądu 262 wnioski o ukaranie. W rezultacie w 147 przypadkach wina obwinionych została potwierdzona podczas przewodu sądowego, 12 razy uniewinniano obwinionych, a pozostałe sprawy przeszły do rozpoznania na rok 2011.

Do rozpoznania w roku 2011 - pozostało w sumie (łącznie z innymi sprawami) 110 spraw z roku 2010.

Ważnym zagadnieniem w kontekście nadzoru instancyjnego nad orzeczeniami Sądu były odwołania kierowane w roku 2010 do sądów powszechnych przez strony postępowania. W omawianym okresie sprawozdawczym wniesiono do Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych tylko 4 odwołania. Zakres przedmiotowy tych spraw dotyczył:

- w 2 przypadkach zarzutów niedopełnienia obowiązku doskonalenia zawodowego w cyklu 2007-2008;
- w 2 przypadkach zarzutów z zakresu metodyki badania sprawozdań finansowych.

Ostateczne rozstrzygnięcia do przedstawionych wyżej odwołań, spodziewane są w roku 2011. Dodatkowo zauważyć należy, że rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wydane w roku 2010 w odniesieniu do odwołań pochodzących sprzed roku 2010 przedstawiały się następująco:

- trzykrotnie uchylano orzeczenia Sądu, przekazując sprawę do ponownego rozpoznania;

- dwukrotnie umarzano postępowanie odwoławcze pozostawiając w mocy orzeczenia Sądu;
- dwukrotnie oddalano odwołania obwinionych;
- jeden raz uchylono orzeczenie Sądu i umorzono postępowanie.

W roku 2010 najczęstszymi przedmiotami rozstrzygnięć Sądu były następujące naruszenia prawa:

- Norma nr 1 wykonywania zawodu biegłego rewidenta - punkty: 1, 13, 14, 17, 18-21, 26, 27, 28, 29, 31, 32-40, 41, 42, 43, 49, 70, 74, 75, 75 c, 77-82, Norma nr 5 wykonywania zawodu biegłego rewidenta - punkty: 17, 18, 20, 21, 21 d, 23, 24, art. 12 ust. 2 pkt 3, art. 12 ust. 3, art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1994 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie (Dz. U. z 2001r. Nr 31, poz. 359 z późn. zm.), art. 45 ust. 3 i 4, art. 52 ust. 2, art. 65 ust. 2 pkt 4, art. 65 ust. 3 pkt 1, art. 65 ust. 6, art. 66 ust. 2 pkt 4, art. 66 ust. 4 i 6, art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.), pkt 9.2 oraz rozdział IX Kodeksu etyki zawodowej biegłych rewidentów - w odniesieniu do spraw z KKN;
- art. 12 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 13 października 1994 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, pkt 5.3 Kodeksu etyki zawodowej biegłych rewidentów - w odniesieniu do spraw za brak szkolenia w cyklu 2007-2008 oraz w roku 2009;
- art. 3, art. 12 ust. 1 pkt 1 i 3, art. 16 ust. 2, art. 17 ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 13 października 1994 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie (Dz. U. z 2001r. Nr 31, poz. 359 z późn. zm.), punkty: 2.2, 3.1, 3.1 a, 3.3, 4.1, 5.1, 7.1 c, 7.3 b, 7.4 c Kodeksu etyki zawodowej biegłych rewidentów - w odniesieniu do spraw innych.

W postępowaniu przed Sądem skutecznie wykorzystywano wprowadzoną do postępowania dyscyplinarnego nową instytucję dobrowolnego poddania się karze w odniesieniu do sześciu podsądnych, zaś w jednym przypadku Sąd nie zgodził się na zastosowanie tej procedury.

W roku 2010 zorganizowano cztery narady dla członków tego organu. Spotkania te służyły przede wszystkim poszerzeniu wiedzy sędziów w temacie procedury karnej i dyscyplinarnej, stanowiły forum wymiany poglądów i doświadczeń w zakresie orzekania. Podczas każdej narady Przewodniczący Sądu szczegółowo omawiał wydawane orzeczenia. Aby pogłębić praktyczne umiejętności, zorganizowano podczas wspólnej narady Sądu i Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego, spotkanie z Arkadiuszem Opalą sędzią Sądu Gospodarczego. Była to dobra okazja do ugruntowania wiedzy członków Sądu w zakresie

procedury dyscyplinarnej, procedury karnej, metodyki pracy sędziego dyscyplinarnego, w szczególności w kontekście obowiązującej od czerwca 2009 r. nowej ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym, a także nowego Regulaminu postępowania dyscyplinarnego wobec biegłych rewidentów przyjętego uchwałą nr 1619/38/2010 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 16 lutego 2010 r. Członkowie Sądu wykorzystali te narady do przekazania swoich spostrzeżeń i przedstawienie wniosków dotyczących niektórych aspektów, z którymi spotykają się podczas orzekania. Omawiano celowość anonimowej (tj. z usunięciem danych występujących w sprawie stron) publikacji wszystkich wyroków Sądu wraz z uzasadnieniem - na internetowej stronie KIBR - z dostępem wyłącznie dla biegłych rewidentów, co mogłoby podnieść transparentność postępowań, sprzyjałoby edukacji biegłych rewidentów i profilaktyce niepożądanych zachowań. Szczególną uwagę zwrócono na efektywność i trafność nowych rozwiązań prawnych wprowadzonych ustawą z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym i ich aspekt praktyczny pod kątem potrzeby nowelizacji przywołanej ustawy. Członkowie Sądu poruszali w związku z tym następujące kwestie:

- z uwagi na wąską definicję „pokrzywdzonego” w ustawie zachodzi potrzeba jednoznacznego rozstrzygnięcia, czy w przypadku braku strony pokrzywdzonej może mieć miejsce czyn podlegający ocenie z punktu widzenia odpowiedzialności dyscyplinarnej;
- ustanowienie instytucji honorowego tytułu „emerytowany biegły rewident” – pozwoliłoby zaktualizować faktyczną liczbę biegłych rewidentów, uniknąć inicjowania postępowań dyscyplinarnych wobec starszych, często schorowanych osób, które nie zamierzają podejmować się badania sprawozdań finansowych (zwykle w takiej sytuacji wystarczyłoby krótkie oświadczenie ze strony biegłego rewidenta, że nie wykonuje on i w przyszłości nie będzie wykonywał zawodu) i z tego powodu m.in. nie dopełniają obowiązku szkoleń obligatoryjnych, nie odpowiadają na korespondencję z Biura KIBR;
- zapis dotyczący wynagrodzenia będącego ustawowym miernikiem pozostawiania niezależnym przez firmę audytorską podejmującą się badania sprawozdań finansowych, tzn. w obecnym stanie prawnym nie jest jasnym, do czego należy porównywać „40 % przychodu rocznego z tytułu świadczenia usług na rzecz

jednostki” – czyli co jest zdaniem ustawodawcy odniesieniem do porównania przychodu rocznego;

- praktyczna trudność niezwłocznego publikowania prawomocnych wyroków Sądu w przypadku orzekania kar zakazu wykonywania czynności rewizji finansowej oraz wydalenia z samorządu biegłych rewidentów (ustawa nie przewidziała mechanizmu wnoszenia odwołań za pośrednictwem Sądu, przez co brak jest pewności co do prawomocności orzeczeń Sądu, bez bieżącej informacji o ewentualnie prowadzonych postępowaniach przed sądami powszechnymi);
- jednoznaczne określenie procedury, według której Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych będzie rozpoznawał odwołania wnoszone od orzeczeń Sądu;
- niedostateczna liczba osób lub instytucji - o specjalności rewizja finansowa i usługi atestacyjne - na listach biegłych sądowych.

Podsumowując obowiązujące od ponad roku przepisy nowej ustawy pod kątem oceny skuteczności postępowania dyscyplinarnego, zauważamy co następuje. Rozbudowany katalog kar, będący w dyspozycji Sądu, instytucja dobrowolnego poddania się karze, publikacja na stronie internetowej KIBR niektórych rodzajów kar - to z całą pewnością ważne rozwiązania wpływające na skuteczność postępowania dyscyplinarnego. Zauważamy stosunkowo duży potencjał zwiększania się efektywności pracy Sądu na skutek wykorzystania przez obwinionych instytucji dobrowolnego poddania się karze, co wpływa na uproszczenie procedury, skrócenie czasu rozprawy, a w rezultacie przyczynia się do wzrostu skuteczności orzekania.

Na rok 2011 planowana jest kontynuacja narad członków Krajowego Sądu Dyscyplinarnego oraz wspólnych spotkań z Rzecznikami Dyscyplinarnymi. Zakłada się, że liczba obwinionych, odpowiadających dyscyplinarnie za te same przewinienia w warunkach recydywy, będzie mniejsza niż w roku 2010 i nie przekroczy 33 spraw. Liczba planowanych orzeczeń Sądu w roku 2011 pozostaje sprawą otwartą i zależy głównie od liczby spraw, jakie skieruje na drogę postępowania sądowego Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny.

Odnosząc się do propozycji Przewodniczącego Komisji Nadzoru Audytowego dotyczącej opublikowania rocznego sprawozdania z działalności Sądu za rok 2010 – proponujemy odnośnik do strony internetowej KIBR, gdzie zostanie ono zamieszczone.

PRZEWODNICZĄCY
KRAJOWEGO SĄDU DYSCYPLINARNEGO

Józef Król